

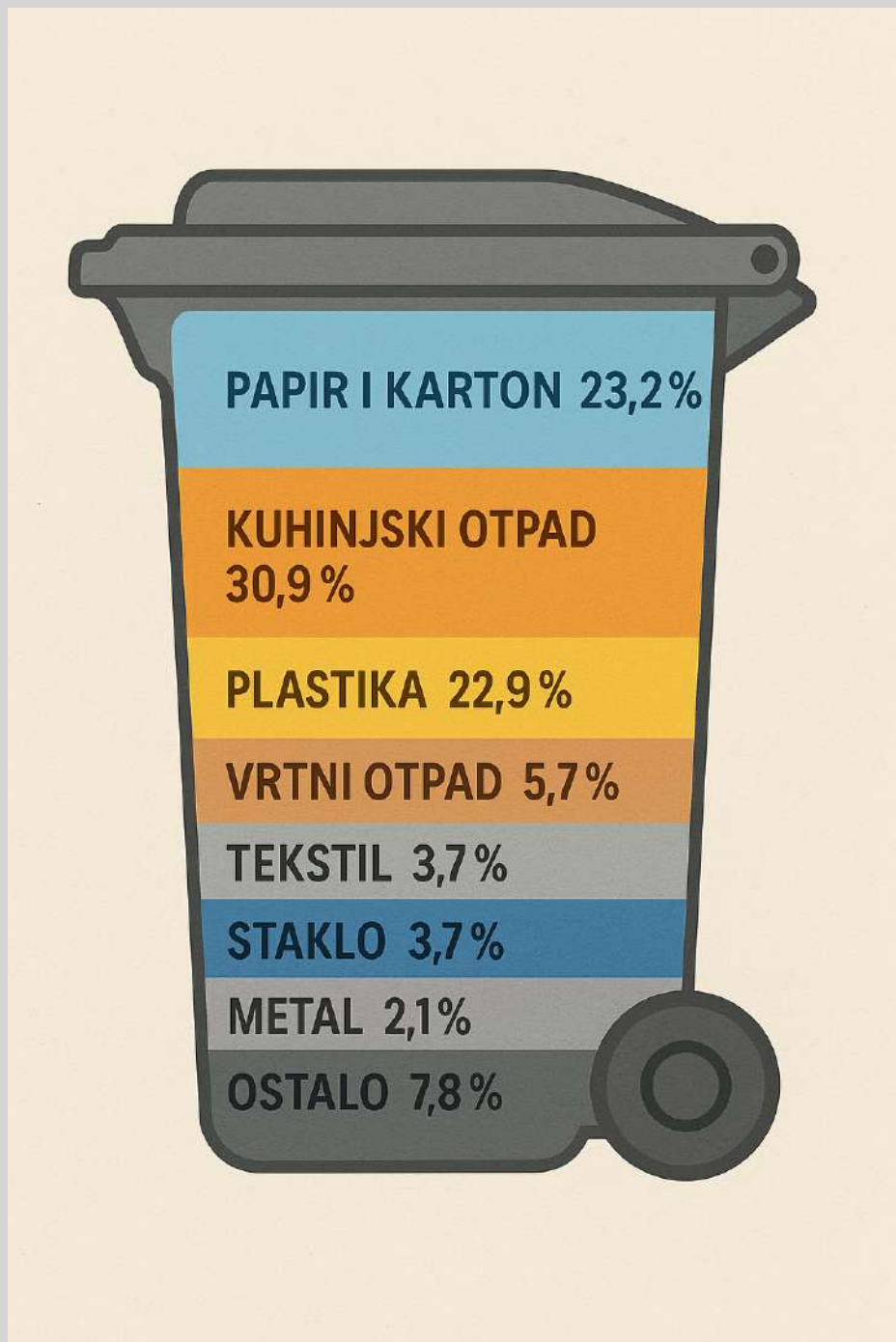
Vodič za razvrstavanje otpada

OPĆINA SEGET

Odgovornim postupanjem s otpadom čuvamo prirodu,
gradimo zajednicu i stvaramo budućnost

Sastav prosječne kante za otpad

Izvor: HAOP

1. UVOD

Cilj ovog vodiča je potaknuti svijest mještana i lokalnih poduzetnika Općine Seget o važnosti odgovornog postupanja s komunalnim otpadom.

Poseban naglasak stavlja se na sprječavanje nastanka otpada, pravilno odvajanje u kućanstvima, kućno kompostiranje te ponovnu uporabu predmeta, a sve s ciljem smanjenja količine otpada koji završava na odlagalištima.

Jeste li svjesni koliko svojim svakodnevnim navikama zapravo utječemo na okoliš? Tehnološki razvoj i rast potrošnje često nas vode ka neracionalnom trošenju resursa, dok pritom zaboravljamo koliko smo sami odgovorni za posljedice.

Naviknuli smo se koristiti prirodne resurse kao da su neograničeni i često proizvode bacamo već nakon prve upotrebe. Čak 80% takvih proizvoda završi kao otpad. Tako nepotrebno trošimo energiju i sirovine, a zauzvrat stvaramo smeće.

Kako bismo preokrenuli ovaj trend, zaštita okoliša mora postati temelj održivog razvoja. Uz zakonodavne promjene i uvođenje zelenih tehnologija, potrebna je i konkretna akcija na razini svakog pojedinca i zajednice. Samo tako možemo sačuvati resurse o kojima ovisimo.

Zato krenimo od sebe i promijenimo navike, preuzmimo odgovornost za vlastiti otpad i doprinesimo učinkovitijem sustavu gospodarenja otpadom. Time čuvamo prirodu, štedimo sirovine, otvaramo nova radna mjesta i činimo Seget čistim i ugodnijim mjestom za život.

2. RED PRVENSTVA GOSPODARENJA OTPADOM

Otpad je svaka tvar ili predmet koji netko odbacuje, planira odbaciti ili ga zakonski mora zbrinuti. No važno je naglasiti da nije svaki otpad smeće!

Sustav gospodarenja otpadom počiva na ideji da otpad treba svesti na najmanju moguću mjeru, i to već na mjestu gdje nastaje. Umjesto da ga bacimo, mnoge njegove sastojke možemo ponovno iskoristiti - bilo kao materijal, bilo kao izvor energije. Ono što se ne može iskoristiti, odlaže se na siguran način, u skladu s propisima.

Temelj ovog pristupa je tzv. hijerarhija postupanja s otpadom koja jasno određuje što je poželjno učiniti s otpadom, a što je tek krajnja opcija.

3. SPRJEČAVANJE NASTANKA OTPADA

ŠTO MOŽETE UČINITI?

1. Prije nego što nešto kupite, zapitajte se treba li vam to zaista, osobito ako znate da ćete predmet koristiti samo jednom.
2. Pokušajte popraviti ili obnoviti stvari koje više ne želite, možda ih možete ponovno koristiti vi ili netko drugi.
3. Dajte starim predmetima novu svrhu. Ako ih ne trebate, pravilno ih odvojite kao otpad i omogućite njihovo recikliranje (oporabu).
4. Prestanimo bacati sve zajedno u istu kantu. Promjenom te loše navike štedimo sirovine i energiju, čuvamo radna mjesta i okoliš.

USVOJITE DOBRU NAVIKU

Ako želite odgovorno postupati s otpadom koji svakodnevno nastaje u kućanstvu, odvajajte ga prema vrsti. Tako olakšavate daljnju obradu i omogućujete pravilno zbrinjavanje i recikliranje (oporabu).

ODVOJIMO OTPAD

U Hrvatskoj se još uvijek čak 82% komunalnog otpada odlaže kao pomiješano i neiskoristivo smeće. Vrijeme je za promjenu: počnimo razdvajati otpad već u svom domu - tako ga možemo ponovno iskoristiti, kompostirati ili pripremiti za daljnju preradu. Time smanjujemo onečišćenje, štedimo energiju i doprinosimo učinkovitijem gospodarenju otpadom.

SPRIJEČIMO OTPAD OD HRANE

Pametnim upravljanjem namirnicama smanjujete količinu otpada, štitite okoliš, štedite novac i energiju.

Više od 30% kućnog otpada čini biootpad - najčešće ostaci hrane.

Pametno planirajte kupovinu:

- Isplanirajte tjedne obroke i provjerite što već imate.
- Napravite popis namirnica i kupujte prema njemu.
- Ne idite u kupovinu gladni jer tako kupujete više nego što trebate.
- Kupujte voće i povrće bez nepotrebne ambalaže - uzimajte točno koliko trebate.

PONOVNA UPORABA

Ponovna uporaba znači koristiti proizvod više puta u istoj ili novoj funkciji, ali bez obrade. Malo kreativnosti može pretvoriti stari predmet u nešto korisno. To je druga najbolja opcija u gospodarenju otpadom, odmah nakon sprječavanja nastanka otpada.

KOMPOSTIRAJTE

Ostatke hrane i biljaka pretvorite u kompost - bogato prirodno gnojivo. Možete kompostirati u vrtu ili čak na balkonu, u malim kućnim komposterima.

Zašto kompostirati?

- Smanjujete količinu otpada za trećinu.
- Dobivate humus koji poboljšava tlo, hrani biljke i štedi vodu.

Što ide u kompost?

Bogato ugljikom: pokošena trava, lišće, suho cvijeće, granje, pepeo drva.

Bogato dušikom: kore voća i povrća, talog kave, ljuske jaja, ostatci čaja.

Što ne ide u kompost?

- Kuhana hrana, meso, kosti, pelene, duhan, izmet, lišće oraha, bolesne biljke, časopisi u boji i pepeo ugljena.

Plastika i metal (žuta kanta)

U žutu kantu odlažemo:

- sve vrste plastične ambalaže
- boce od vode, sokova, mlijeka, jogurta
- čepove, plastične tube, vrećice, folije
- ambalažu od deterdženta, kozmetike, šampona
- metalne limenke, konzerve, aluminijsku foliju
- poklopce i metalne čepove

Višeslojna ambalaža, poput tetrapaka za mlijeko, sokove i slične napitke, odlaže se u žuti spremnik uz uvjet da je potpuno ispražnjena i, po mogućnosti, spljoštena radi uštede prostora.

Ne odlažite glomazne plastične predmete - njih predajte u reciklažno dvorište.

U žutu kantu **ne** odlažemo:

- stari kućanski aparati
- plastika s ostacima hrane
- igračke, cijevi, stiropor u velikim komadima

Papir i karton (plava kanta)

U plavu kantu odlažemo:

- novine, časopise, kataloge, prospekte
- papirnate vrećice, omotnice, uredski papir
- bilježnice, knjige bez plastičnog omota
- kartonsku ambalažu, kutije za jaja
- višeslojnu kartonsku ambalažu (npr. tetrapak)

Karton treba presaviti ili izrezati prije ubacivanja u spremnik. Papir ne smije biti u plastičnim vrećicama. Ubacuje se direktno.

U plavu kantu **ne** odlažemo:

- papir s ostacima hrane ili masti
- plastificirani i metalizirani papir
- tapete, papir s ljepljivom trakom, pelene
- papirnate maramice, ubruse, zaraženi papirni otpad

4. MOBILNO RECIKLAŽNO DVORIŠTE (ZELENİ OTOK)

Vlasnik otpada sam odlaže unaprijed razvrstani otpad u za to označene spremnike u reciklažnom dvorištu. Tvrtke, obrtnici i druge pravne osobe (kategorija korisnika koji nije kućanstvo) koje obavljaju djelatnost prethodno moraju sklopiti ugovor s ovlaštenim prikupljačima otpada (Zeleni Seget ili druge ovlaštene tvrtke).

Zeleni Otok nalazi se na adresi Ulica Kralja Zvonimira 60, Seget Vranjica, a radno vrijeme vidljivo je na web stranici Zelenog Segeta (<https://zeleniseget.hr/>).

Općina Seget je, uz potporu sredstava iz fondova Europske unije, nabavila mobilno reciklažno dvorište. Riječ je o kontejneru sličnom onome na postojećem Zelenom otoku, ali prilagođenom za transport. Mobilno reciklažno dvorište moguće je postaviti na vozilo komunalnog poduzeća i premještati po potrebi, čime se osigurava dostupnost usluge prikupljanja otpada i u udaljenijim dijelovima općine.

5. KRUPNI (GLOMAZNI) OTPAD

Glomazni otpad je zabranjeno odbacivati u okoliš, ostavljati na ulicama ili uz spremnike za otpad!

Za sva pitanja vezana uz odvoz glomaznog otpada dostupan je kontakt telefon: 099 167 8622, a više informacija možete pronaći na:

<https://zeleniseget.hr/>

ODVAJANJE OTPADA – VAŽNE ČINJENICE:

Otpadna plastika

Plastika se izrađuje iz nafte, prirodnog plina i ugljena, a prisutna je u gotovo svim proizvodima koje svakodnevno koristimo.

Vrijeme razgradnje plastike iznosi od 100 do čak 1000 godina. Recikliranjem plastike smanjujemo zagađenje okoliša i čuvamo vrijedne prirodne resurse.

Otpadni tekstil

Tekstil je izrađen od prirodnih (npr. pamuk, vuna) ili sintetičkih vlakana (proizvoda na bazi nafte). Tekstil čini 2-4% ukupnog otpada, a njegovim odvajanjem i recikliranjem (oporabom) štitimo prirodu i štedimo sirovine. Reciklirani tekstil koristi se za izradu izolacijskih materijala, krpa, presvlaka za automobile i punjenja za madrace.

Krupni (glomazni) otpad

Glomazni otpad obuhvaća predmete koji zbog veličine ili mase zahtijevaju posebno prikupljanje - poput starog namještaja, sanitarija, prozora i vrata. Velik dio glomaznog otpada sadrži sirovine koje se mogu ponovno iskoristiti kroz pravilno odvajanje.

Baterije i akumulatori

Istrošene baterije i akumulatori sadrže opasne metale poput žive, olova i kadmija, te ih nije dozvoljeno odlagati s komunalnim otpadom. Baterije se smatraju opasnim otpadom i moraju se posebno zbrinuti. Recikliranjem (oporabom) baterija smanjuje se zagađenje okoliša i potreba za novim sirovinama.

Električni i elektronički otpad

Ovaj otpad uključuje uređaje poput računala, mobitela, televizora, žarulja i kućanskih aparata. Sadrže štetne tvari koje mogu ozbiljno ugroziti zdravlje ljudi i okoliš, ali i vrijedne materijale kao što su metali i plastika. Obavezno ih odvajajte od ostalog otpada i predajte u za to predviđene sustave.

Otpadni papir i karton

Papir se proizvodi iz celuloznih vlakana dobivenih iz drva, uz veliku potrošnju prirodnih resursa, vode i energije. U kućanstvima, školama i uredima papir i karton čine najveći dio otpada - od uredskog papira i novina do ambalaže i kutija.

Papir je vrijedan materijal koji se može reciklirati (oporabiti) četiri do šest puta, čime se štedi voda, energija i čuvaju šume.

Otpadni metal

Metal se dobiva iz prirodnih ruda čije se zalihe neprestano smanjuju.

Metalni otpad, prisutan u ambalaži, aparatima i kablovima, ima velik potencijal za ponovnu uporabu. Odvojenim prikupljanjem metala štede se prirodni resursi, energija i smanjuje utjecaj na okoliš.

Otpadno staklo

Za proizvodnju staklene ambalaže troši se značajna količina energije i prirodnih sirovina poput kvarcnog pijeska, vapnenca i sode. Staklo se može reciklirati neograničen broj puta bez gubitka kvalitete. Recikliranjem jedne tone stakla štedi se oko 700 kg pijeska, 200 kg vapnenca, 180 kg sode te velika količina energije.

Smanjimo količinu otpada, ponovno koristimo što možemo i reciklirajmo ono što više ne trebamo, jer tako štitimo okoliš, štedimo energiju i gradimo održivu budućnost.

OSNOVNE OBVEZE GRAĐANA

- **Obvezno korištenje javne usluge** - svi vlasnici ili korisnici nekretnina dužni su predavati komunalni otpad putem dodijeljenih spremnika.
- **Otpad se mora razvrstavati** na miješani, reciklabilni, biootpad, opasni i glomazni otpad.
- **Spremnici se iznose večer prije.**
- **Nakon pražnjenja, spremnici se moraju vratiti unutar dvorišta.**
- **Zabranjeno je natrpavati kante** - poklopac se mora moći zatvoriti.
- **Zabranjeno je ubacivati papir i karton u plastične vrećice** - odlažu se izravno u spremnik.
- **Karton treba rezati ili presaviti, ne nabijati u kantu.**

OPASNI I POSEBNI OTPAD

- Opasni otpad (kemikalije, baterije, boje, lijekovi itd.) mora se predati u **mobilno reciklažno dvorište**.
- Zabranjeno je bacati opasni otpad u bilo koji kućni spremnik!

NEPRAVILNO POSTUPANJE KOJE SE KAŽNJAVA

- Odlaganje otpada u pogrešan spremnik
- Sabijanje otpada do mjere da se spremnik ne može isprazniti
- Oštećivanje spremnika
- Neomogućavanje pristupa spremniku
- Nepravilno razvrstavanje reciklabilnog otpada

OPĆINA SEGET

info@zeleniseget.hr

099 167 8622

**Trg hrvatskog viteza
Špiro Ševo Frzelin 1
21218 Seget Donji**

